

Борисюк О.В. Загрози банківської безпеки України / О. В. Борисюк, А. Булигіна // «Проблеми та шляхи досягнення соціо-еколого-економічної безпеки на мікро-, мезо- та макрорівні» // Матер. всеукр науково-практичної інтернет конференції (29 квітня 2016 року). / відп. Ред. Морохова В.О.- . Луцьк: РВВ Луцького НТУ.- 2016 . – с. 27-29.

ЗАГРОЗИ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

А. С. Булигіна студентка інституту економіки та менеджменту
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник: Борисюк О. В.

к.е.н., доцент кафедри фінансів та оподаткування

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Фінансова безпека України є багатогранним поняттям, оскільки складається з великої кількості складників, серед яких: бюджетна, податкова, боргова, валютна, інвестиційна, кредитна, фондова та інші. Проте однією із найважливіших її складових виступає безпека банківського сектора.

Під банківською безпекою слід розуміти стан стійкої життєдіяльності, за якого забезпечуються реалізація основних інтересів, пріоритетних цілей банків, захист від зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих факторів незалежно від умов їх функціонування. Основним критерієм ефективності безпеки банківської діяльності є стабільність фінансового і економічного стану банку [2, с.270].

Розглянемо ті загрози, котрі загрожують банківській безпеці України протягом останніх років.

По-перше, за даними НБУ протягом 2008-2015 рр. зменшилась кількість банківських установ із 175 до 117. Причинами такого зменшення стала політична криза та війна на сході нашої держави [1].

По-друге, співвідношення довгострокових кредитів та депозитів протягом усього періоду наближається до критичного значення у 3 рази, що є суттєвою загрозою банківській безпеці. Рентабельність активів банківської системи демонструє надзвичайно негативні результати. Цей показник мав

позитивні значення лише у 2012-2013 рр., проте і тоді не досяг оптимального значення, а вже у 2015 р. склав -1,8 %, що говорить про кризову ситуацію у банківській сфері та необхідність проведення термінових заходів з оздоровлення цих установ [1].

По-третє, внаслідок зростання рівня негативно класифікованої заборгованості банки змушені були створювати значні резерви за активними операціями, що неминуче негативно вплинуло на рівень капіталізації банківських установ. За рік банки здійснили відрахувань у резерви на суму 103 млрд. гривень. Це стало визначальним чинником повернення банківської системи до збитковості - за 2014 рік збитки банківського сектору склали майже 53 млрд. грн. [4, с. 15].

По-четверте, протягом 2015 року, спостерігалось подальше прострочення заборгованості за кредитами.

По-п'яте, більшість показників банківської безпеки демонстрували негативне значення. Так, одним показником банківської безпеки є співвідношення ліквідних активів до коротко-строкових зобов'язань банків. Оптимальним значенням показника є 100%, що гарантує фінансову стійкість комерційного банку. У 2010-2015 рр. це співвідношення мало тенденцію до зменшення, не досягало оптимального значення та відповідало задовільному рівню у 86% у 2014 р. [3, с.42].

Разом із тим, посилювали вказані загрози наступні чинники: зниження купівельної спроможності населення, недовіра до банківського сектору, відсутність ефективних механізмів грошово-кредитного регулювання, військові дії на сході країни, посилення боргового тягаря та інші.

Тому, виходом із ситуації, що склалася, мають бути проведені наступні дії на рівні держави :

-стимулювання подальшої капіталізації банківської системи; розширення переліку й посилення вимог до публічної інформації про фінансовий стан власників і структуру управління банків;

-підвищення вимог до мінімального капіталу (нормативу Н1), оскільки, порівняно з іншими країнами, банківська система має дуже низький ступінь концентрації, що ускладнює нагляд та обмежує прибутковість вітчизняних банків;

-використання підходів до банківського регулювання й нагляду, перевірених світовою практикою, внесення відповідних змін у регуляторні акти НБУ.

Список використаних джерел:

1. Банківська система України : виклики та загрози . – [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>.
2. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України / О. В. Борисюк // International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016. Klaipeda: Baltija Publishing. 270-271 pages.
3. Карлін М. І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О. В. Борисюк. – Луцьк : ПП Іванюк , 2013. – 273 с.
4. Кузнецова С.А. Банківська система: [навч. посібн.] / С.А.Кузнецова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська; за ред. С.А. Кузнецової. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 400 с.
5. Сутність, предмет, мета та завдання безпеки банківської системи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fof/bs/2015/11-15/page3.html>.